

den øvrige del af landet og etablering af større amtskommunale enheder, tager såvel den af hovedstadsreformudvalget foreslåede kommunale som amtskommunale udligningsordning deres udgangspunkt i, hvorledes de enkelte kommuner og amtskommuner ville være stillet i økonomisk henseende, hvis de var blevet sammenlagt til én hele området omfattende storkommune, henholdsvis storamtskommune. De kommuner og amtskommuner, der er bedre stillet, end de ville være ved en kommunal eller amtskommunal totalsammenlægning af hele området, skal efter det opstillede almindelige udligningsprincip yde bidrag til de kommuner og amtskommuner, der er dårligere stillet, end de ville have været ved en totalsammenlægning af området.

Som målestok for en bedømmelse af kommunernes og amtskommunernes økonomiske stilling benyttes udgiftsbehovet og beskatningsgrundlaget og det indbyrdes forhold herimellem i de enkelte kommuner og amtskommuner, idet det er de nævnte to økonomiske faktorer, der er afgørende for beskatningsniveauet. Da udgiftsbehovet og beskatningsgrundlaget i én hele området omfattende storkommune eller storamtskommune er fælles for områdets enkelte dele, vil de enkelte kommuner og amtskommuner i økonomisk henseende kun være ligestillet med en storkommune eller storamtskommune for hele området, hvis deres andel af områdets samlede beskatningsgrundlag svarer til deres andel af områdets samlede udgiftsbehov. I de tilfælde, hvor en kommunes eller amtskommunes forholdsmæssige andel af områdets samlede beskatningsgrundlag er større end dens andel af det samlede respektive udgiftsbehov, vil kommunen eller amtskommunen herefter være bedre stillet end ved en totalsammenlægning af området og omvendt. I overensstemmelse med ovennævnte generelle udgangspunkt opstilles herefter som et almindeligt princip for de foreslåede udligningsordninger, at de kommuner eller amtskommuner, hvis andel af det samlede kommunale beskatningsgrundlag inden for hovedstadsområdet er større end deres andel af områdets samlede udgiftsbehov, skal yde et bidrag til kommuner, henholdsvis amtskommuner, hvis andel af beskatningsgrundlaget er mindre end deres andel af udgiftsbehovet. Det udgiftsbehov, der tages hensyn til i de foreslåede udligningsordninger, omfatter dog alene driftsudgiftsbehovet i de enkelte kommuner og amtskommuner. De eksisterende økonomiske uligheder, der skyldes kommunernes uens investeringsudgifter, vil i nogen grad blive udjævnet gennem en af hovedstadsrådet ydet støtte til udviklingsformål m. v., hvorom der er stillet forslag i det samtidigt fremsatte lovforslag om et hovedstadsråd.

Da den foreslåede beregning af kommunernes udgiftsbehov ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til de udgifter, der er forbundet med en stærk befolkningstilvækst, er der endelig som supplement til den kommunale udligningsordning foreslået en særlig vækstkommuneudligning til fordel for kommuner med en særlig kraftig befolkningstilvækst.

C. Beskrivelse af udligningsordningerne.

a) Den kommunale udligningsordning.

Efter det foreslåede almindelige udligningsprincip skal de kommuner, hvis andel af områdets samlede beskatningsgrundlag er større end deres andel af det samlede udgiftsbehov, yde et udligningsbidrag til de kommuner, hvis andel af det samlede beskatningsgrundlag er mindre end deres andel af udgiftsbehovet.

En fuldstændig økonomisk udligning mellem kommunerne ville efter de angivne principper kunne gennemføres ved, at de bidragspligtige kommuner yder et bidrag til de bidragsberettigede kommuner svarende til forskellen mellem de respektive kommuners andel af henholdsvis beskatningsgrundlaget og udgiftsbehovet i området, multipliceret med den samlede kommunale udskrivning i området af indkomstskat og grundskyld. I betragtning af den trods alt noget forskelligartede økonomiske struktur inden for de enkelte dele af hovedstadsområdet er det imidlertid ikke fundet rimeligt og hensigtsmæssigt at gennemføre en fuldstændig økonomisk udligning mellem kommunerne efter de foran skitserede principper. Ved fastlæggelsen af den grad af udligning, der herefter bør tilstræbes, *udligningsniveauet*, har følgende hensyn været taget i betragtning: På den ene side er det fundet nødvendigt at sikre en vis forhåndsudligning, hvorved der kan kompenseres for den forudsatte ophævelse af de tre eksisterende lokale udligningsordninger. På den anden side vil et højt udligningsniveau medføre, at der fra det indre hovedstadsområde overføres relativt store beløb til hovedstadsrådets yderkommuner som følge af disse kommuners noget lavere beskatningsgrundlag, hvilket henset til det samtidig noget lavere omkostningsniveau i disse kommuner ikke forekommer hensigtsmæssigt. Ud fra en afvejning af disse til dels modstående hensyn er der i lovforslaget foreslået et udligningsniveau på 40 pct.

De enkelte kommuners *beskatningsgrundlag*, der indgår i udligningsordningen, foreslås opgjort efter samme principper, som er angivet i det den 30. januar 1973 fremsatte forslag til lov om ændring af lov om kommunal udligning (F. 160, 1972-73). Herfra er dog foreslået to afvigelser.